

Caixa d'eines curs 18-19

memòria d'accions

CAIXA D'EINES CURS 18-19

1. Introducció
2. Cos i comunicació 0-3 (Bressol)
3. Cos i comunicació 3-6 (Infantil i Primària)
4. Espectacle escolar "Jungla"
5. Aula Performativa (Secundària)
6. Fora de Classe (Curs d'estiu per a professorat)
7. Indicadors
8. Memòria econòmica

1- INTRODUCCIÓ

Creiem en l'educació com una pràctica situada que parteix de l'aquí i ara.

Una educació que posa el cos i l'acció en el centre de l'experiència, que es construeix col·lectivament des de l'escolta, la trobada amb l'altre i amb allò desconegut.

Entenem l'educació des del compromís amb la possibilitat: permeable, activa i mutant.

Per això ens interessa investigar l'espai que s'obre en el creuament entre la pràctica artística i la pràctica educativa, entre el fet escènic i la pedagogia, temptejant els límits del que es pot fer i el que no es pot fer, posant atenció en les relacions de qui ensenya i qui aprèn.

Amb *Caixa d'eines* ens proposem teixir col·laboracions de llarga durada, flexibles i sense jerarquies, per generar comunitat educativa en un sentit ampli: amb el professorat, els alumnes, les famílies, el barri. Des de l'acompanyament i la confiança mútua, compartint reptes, inquietuds i complicitats. Una educació sobre pràctiques vives, oberta, imprevisible i en construcció. Amb espais i temps per decidir on posem l'atenció, la concentració.

El programa pedagògic que hem desenvolupat aquest curs 2018-2019 s'ha construït a partir d'alguns dels interrogants que volem treballar durant els propers 3 anys: educació artística per a qui, per a què i com? Què passa amb allò que no es diu desde la paraula? Quina atenció li donem als sabers corporals? Com fer que allò que succeeixi a l'aula no sigui anecdòtic sinó rellevant pel centre? Com participem? Tenim espais per la observació? Podem transcendir els rols alumne-professorat-creadors? Fins on ens atrevim a arriscar? Què podem fer juntes?

2 - COS I COMUNICACIÓ 0-3 (BRESSOL)

Durant els primers anys de vida el cos es mou de forma instintiva, lliure de prejudicis, tot i estar a punt de carregar-se d'(im)posicions. En la construcció del vincle afectiu entre el petit i l'adult, les interaccions entre els dos són fonamentals. Per això ens marquem com a objectius experimentar en família i treballar amb les escoles bressol en projectes de llarga durada. Observant els grups d'infants, com és el seu joc, per veure què podem oferir des del llenguatge del cos i el moviment.

Les escoles bressol i espais familiars que hi participen són:

- Les Escoles Bressol Municipals Niu d'Infants, El Cotxet i Collserola
- L'Espai Familiar La Casa dels Colors

Pots consultar la fitxa inicial aquí: <http://bit.ly/fitxacc03>

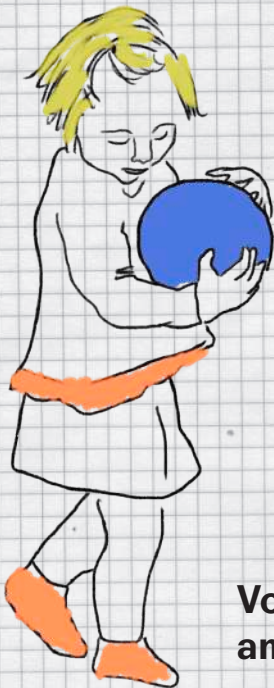
Accions:

- Formació de l'equip docent en l'entorn el llenguatge del cos i el moviment amb Gemma Palet, psicopedagoga, dansaterapeuta, graduada en dansa per a mestres i postgraduada en expressió, comunicació i llenguatges a la pràctica educativa. Aquest treball s'ha centrat en entendre les funcions de l'educadora vinculades a l'acompanyament i a la observació de l'infant. A l'escola bressol, l'educadora és algú que creu en la pedagogia de les condicions -com diu en Philippe Meirieu- i també algú que comparteix amb l'infant un diàleg permanent, a vegades sense paraules, on la dansa esdevé un dels cent llenguatges que permet l'expressió d'afectes, idees o pensaments.
- Experiència artística amb els infants a l'aula amb el col·lectiu Big Bouncers, treballant la relació entre cossos, materials i objectes. S'han proposat dos moments diferents per transitar aquesta experiència: un moment on els infants són observadors, espectadors, i un altre on se'ls convida a interaccionar amb els elements descoberts a mode de joc lliure.
- Taller intergeneracional de joc i moviment per descobrir, investigar i gaudir de noves formes de relació i comunicació, amb el col·lectiu Big Bouncers. Exploració, amb temps i velocitats diferents, de l'espai propi i els espais que compartim, amb els propis cossos i a través de diversos materials. Hem volgut oferir a les famílies un espai-temps de qualitat, fora de les rutines diàries familiars.

*Taller intergeneracional amb famílies de les Escoles Bressol Municipals Niu d'Infants i Collserola al Graner (01/06/19)
Fotografies d'Anna Fàbrega*

Aquest curs ens estem movent amb el **GRANER**, el centre de creació de dansa i arts vives de La Marina.

- El nostre equip docent rep formació entorn el llenguatge del cos i el moviment amb la psicopedagoga i dansaterapeuta Gemma Palet

- Els i les alumnes viuen una experiència artística a l'aula amb el col·lectiu Big Bouncers, treballant la relació entre cossos, materials i objectes.

.....

Vols conèixer les Big Bouncers i participar en un taller amb altres famílies de l'escola?

A través de diverses propostes de joc i moviment, vosaltres i els vostres fills i filles descobrireu, investigareu i gaudireu de noves formes de relació i comunicació. Explorarem, amb temps i velocitats diferents, l'espai propi i els espais que compartim, amb els nostres cossos i a través de diversos materials.

Et convidem a estar amb la teva família d'una manera nova, divertida i creativa!

apunta't les dates:

RELATORIA DEL PROJECTE PEDAGÒGIC DEL COL·LECTIU BIG BOUNCERS EN COL·LABORACIÓ AMB EL GRANER: ACTIVITATS PER A INFANTS AL BARRI DE LA MARIA (2018-2019)

En quin moment estem, quan rebem la proposta del Graner?

A partir de la proposta del Mercat de les Flors i el Festival El Més de Petit de Tots (2018), de crear una peça per a públic infantil, i arrel també de les recents maternitats d'algunes integrants del Col·lectiu Big Bouncers, es va despertar l'interès de generar una peça de dansa que aconseguís captar l'entusiasme dels més petits, que vam decidir titular *Jungla*.

El principal motor de la creació de Jungla va ser l'estudi de les formes i les textures com a element principal, defugint la idea de dramatúrgia narrativa i de història convencional. Jungla vol centrar-se en l'interès que tenen els infants de 2 a 5 anys, de descobrir tot el que els envolta: les formes, els colors, el moviment, les textures, els sons i la llum, i els ofereix un viatge en què tots aquests elements estan en continua transformació.

El projecte pedagògic que vàrem realitzar en col·laboració amb el Graner va consistir en diferents activitats: una sèrie d'experiències artístiques a l'aula, a Escoles Bressol Municipals i Educació Infantil de Barcelona (cursos 2017-2018- 2019), una sèrie de Tallers intergeneracionals que es van oferir a les famílies vinculades a les escoles bressol participants i a l'Espai familiar La Casa dels Colors. Aquestes experiències es van realitzar en dos períodes diferents: un període previ a la creació de l'espectacle (abril-juny 2018) que va acompanyar la recerca conceptual i de materials, i va significar un espai de laboratori en relació al públic destinatari de l'espectacle, els infants de 2 a 5 anys. Posteriorment a l'estrena i primera gira de l'espectacle (maig i juny 2019) es va realitzar una segona fase d'experiències artístiques a l'aula, a partir de materials relacionats amb la peça i incloent noves propostes a mode d'experimentació, per aprofundir en el vincle entre la proposta artística i la seva aplicació pedagògica amb infants d'aquesta franja d'edat.

Experiències artístiques a l'aula, a les Escoles Bressol Municipals: Collserola, El Cotxet, Niu d'infants.

Quins objectius volíem assolir amb aquesta activitat?

- Incloure una proposta artística dins l'espai propi de les Escoles Bressol Municipals i Educació Infantil, adaptant-lo a les condicions dels seus espais i dins el ritme de la rutina dels infants.
- Oferir una sèrie de materials visuals i plàstics a mode d'instal·lació a partir dels quals articular una proposta de moviment i de joc, acompanyada també d'una música específicament escollida des del procés de creació artístic.
- Proposar dos moments que componen l'experiència: un moment on els infants són observadors, espectadors, i un altre on se'ls convida a interaccionar amb els elements descoberts a mode de joc lliure.
- Oferir als espais educatius una nova mirada envers el cos, com una via d'aprenentatge, de comunicació i de vivència a través de l'expressió lliure dels infants.
- Oferir als infants una proposta de moviment rica que defuig els cànons de la dansa convencional. Presentar un cos que pot passar per diferents formes i llenguatges, per ampliar la percepció que ells tenen sobre el seu propi cos i les possibilitats d'aquest.

Com hem treballat?

- Articulant estratègies per estimular els infants a través del moviment, el ritme, el joc amb els materials i la descoberta de l'espai.
- Prioritzant el fet d'establir un espai-temps orgànic que passa de la descoberta visual i sensorial a la interacció lliure.
- Donant temps per al joc: cuidant el temps i ritme que cada infant necessita per a passar de ser observador a participar lliurement en el joc amb els materials.
- No intervenint en el joc lliure dels infants amb els materials descoberts però sí guiant una conclusió on es retiren progressivament els materials, un a un, i s'ofereix un espai de repòs conjunt i de comiat.

Impressions

Després d'haver passat per aquesta experiència, pensem que el format d'experiències artístiques a l'aula són una oportunitat única per a vincular el procés artístic i educatiu des d'una edat primerenca, utilitzant el llenguatge del cos com a via d'expressió, aprenentatge i descoberta tant dels infants com de les educadores. Aquest tipus de contextos són una oportunitat per a molts infants que segurament no tindran accés a través de les seves famílies a l'experiència d'anar a un teatre a veure dansa, per a descobrir el llenguatge coreogràfic i el potencial del cos.

A nivell artístic ens ha proporcionat un major coneixement de les necessitats, ritmes, i interessos dels infants que ens permet integrar-los en els nostres projectes artístic per adequar-los a aquestes franges d'edat. Ens ha sorprès la diversitat de maneres de relacionar-se amb la proposta, segons el grup d'edat, el moment del dia, etc, i les diferents maneres d'interaccionar de cada infant amb el joc que proposem.

Ens ha semblat molt important tenir en compte aspectes com: de quina manera es prepara l'activitat i es convida als infants a entrar a l'espai, com s'escolta el desig de cada grup de passar de l'observació a l'acció i com es fa una sortida relaxada i gradual de l'espai de joc lliure. És interessant també veure que alguns infants que havien vist prèviament l'espectacle tenien una memòria dels materials o d'alguns dels elements i connectaven amb la proposta d'una manera més intensa, ja que els era més proper o conegut.

Taller intergeneracional per a famílies de les EBM Collserola, El Cotxet, Niu d'infants i l'espai familiar La Casa dels Colors.

En aquests tallers vàrem oferir un espai guiat per les coreògrafes del Col·lectiu Big Bouncers on es convidava a les famílies a moure's junts, a través del joc amb diferents materials, propostes de moviment, i la música. Les propostes de moviment estaven inspirades en llenguatge coreogràfic desenvolupat a l'espectacle *Jungla*, però adaptades a les possibilitats dels participants.

Quins objectius volíem assolir amb aquesta activitat?

- Oferir a les famílies un espai-temps de qualitat, fora de les rutines diàries familiars, per a relacionar-se a través del cos i del moviment.

-Aprofundir en el vincle entre els diferents membres familiars i amb altres famílies a través de noves maneres de relacionar-se utilitzant el llenguatge del cos.

-Conèixer les possibilitats expressives del cos a través del joc amb diferents materials i la música, que serveixin d'eines de comunicació i desenvolupament motriu tant dels adults com dels infants.

Com hem treballat?

-Generant un espai on les coreògrafes proposen pautes de joc i moviment destinades als adults participants, però donant un espai de llibertat a cada família per a entrar en el joc de la manera i amb el ritme que necessiti.

-Promovent la participació dels adults perquè els petits s'involucrin i juguin a través del diàleg amb els seus referents, copiant, seguint, acompanyant, etc.

- Prioritzant el fet d'establir un espai-temps orgànic que passa de la descoberta visual i sensorial a la interacció lliure.

- Donant temps per al joc: cuidant el temps i ritme que cada infant necessita per a passar de ser observador a participar lliurement en el joc amb els materials.

- No intervenint en el joc lliure dels infants amb els materials descoberts però sí guiant una conclusió on es retiren progressivament els materials, un a un, i s'ofereix un espai de repòs conjunt i de comiat.

Impressions

Ha estat útil i enriquidor poder oferir el taller amb 2 de nosaltres, ja que ens hem pogut situar en diferents rols en relació al grup: mentre una guiava cada moment del joc tenint una visió més global, atenent als ritmes, a l'entrada dels materials l'evolució del joc i l'atmosfera que generava cada proposta, l'altra podia atendre més individualment els participants, observant les reaccions específiques de cada nen/a o adult/a, intervenint segons el que considerava necessari.

Aquest format de tallers ens ha semblat un espai molt enriquidor per a les famílies per a tenir un espai on es poden relacionar de manera diferent, descobrint-se mútuament d'una manera nova a través del moviment, el joc i la creativitat. El fet de poder fer-ho en un espai diàfan, net, nou per a les famílies, hem observat que donava molta llibertat als participants per a moure's per l'espai, per a desplaçar-se i moure l'energia, d'una manera que resulta poc habitual en els espais domèstics o educatius. També hem observat que la relació entre els diferents participants i els adults/infants de diferents nuclis familiars era molt fluida en el cas del taller que vam donar a l'espai familiar La Casa dels Colors. Es notava que ells tenien ja una dinàmica de "tribu" més assentada, que els permetia interaccionar entre ells amb molta més llibertat.

En tot cas pensem que el format de taller intergeneracional és una proposta a incentivar, que pot ajudar molt a les famílies a tots els nivells. Havent fet una reunió de tancament el juliol del 2019 amb el Graner, hem compartit impressions per a poder millorar l'abast i qualitat del projecte, pensant nous temps, marcs i possibles intervencions de cara al curs 2019/2020 que ajudi a fer més profund l'intercanvi entre la part artística i pedagògica. Amb ganes de repetir i seguir aprenent!

3 - COS I COMUNICACIÓ 3-12 (INFANTIL I PRIMÀRIA)

En aquesta etapa escolar hem volgut incidir en la consciència del cos i la seva presència, en els moviments propis i els dels altres. Cossos que són i que a la vegada estan (dins de l'aula), cossos que aprenen (d'altres cossos), cossos que es mouen (sense ser-ne conscients).

Els centres de primària que hi participen són:

- Escola SEAT i Escola Bàrkeno

Pots consultar la fitxa inicial aquí: <http://bit.ly/fitxacc36>

Accions:

- L'Escola Seat ha iniciat una primera col·laboració amb el Graner, on destaquem la formació amb l'equip docent a càrrec de Gemma Palet i la participació en l'espectacle escolar Jungla. S'ha tancat el curs amb el compromís de continuar treballant junts durant el 2019-2020, per seguir teixint relacions i ampliant la programació d'activitats dins l'aula.

- L'Escola Bàrkeno ha dut a terme una revisió dels exercicis i de les pràctiques de cos i moviment treballades en els darrers anys amb els nens i nenes de 3 a 12 anys (a partir de la tasca que s'havia iniciat en el projecte Tàndem entre l'Escola Bàrkeno i el Mercat de les Flors-Graner). D'una banda, s'ha proposat un taller en el context del Dia de la Dansa pels alumnes de 4rt a 6è de primària amb l'artista Laila Tafur, resident del Graner. D'altra banda, s'ha treballat en col·laboració amb la coreògrafa Sonia Gómez, artista també associada al Graner: s'han realitzat diverses sessions d'observació a l'aula de cara a ampliar les eines de treball de l'equip docent. Pel curs 2019-2020 ens hem compromès a seguir treballant, tant dins l'aula com en el context de les trobades del claustre.

4 - ESPECTACLE ESCOLAR "JUNGLA" (COLLECTIU BIG BOUNCERS)

"Som un col·lectiu format per l'Anna Rubirola, la Cecilia Colacrai i la Mireia de Querol. Treballem juntes perquè creiem en el potencial del pensament col·lectiu i ens interessa generar un llenguatge propi que resulti d'una visió múltiple i complexa de la realitat. Entenem l'escena com un terreny que ens permet desplegar el nostre imaginari, l'humor, l'error, el pensament crític i el potencial evocador del llenguatge del cos."

JUNGLA es va oferir a les escoles del barri el dia 11 de febrer de 2019. JUNGLA proposava un viatge per un ecosistema on poden aparèixer tot tipus d'éssers, formes, colors i sons. Un espai que dóna cabuda al més gran i també al més petit. Un espai on conviuen diferents cossos amb comportaments sorprenents. Cossos que es camuflen, brillen, floten, reboten, s'estiren i es transformen constantment. Un espai no explorat, on la sorpresa i la màgia poden donar-se en qualsevol moment i on tots els elements estan en continu moviment.

Els centres que van assistir:

- Escola bressol El Cotxet, Escola Enric Granados i Escola SEAT

5. AULA PERFORMATIVA (SECUNDÀRIA)

Creiem que tota pràctica pedagògica està travessada pel cos, i que és clau introduir la performativitat als processos d'aprenentatge. Per això hem posat l'atenció en les veus que parlen i les que no parlen, experimentant amb el moviment del grup classe, per tornar a situar així l'experiència a l'aula des d'un treball conjunt amb l'alumnat, el professorat i un creador/a contemporani.

Els centres de secundària que hi participen són:

- Institut Montjuïc

Accions:

- Treball a l'aula amb Barbara van Hoestenberghé durant el primer trimestre del curs
- Treball a l'aula amb Mariona Naudin, artista associada al Graner, durant el segon i el tercer trimestre
- Participació en la mostra oberta "En Trànsit", mostra de projectes de creació de l'Institut Montjuïc

PRESENTACIÓ AULA PERFORMATIVA:

Performatiu/performativa, adjectiu.

Dit del verb o de l'enunciat que duu a terme l'acció que descriu.

Aula performativa neix amb la idea d'incorporar les arts en viu a l'experiència pedagògica i l'acció a l'aula, apostant per una metodologia que explora els límits del comportament del que es pot fer i del que no es pot fer dins d'un institut de secundària.

Volem jugar nous rols i sortir de la zona de confort. Perquè moure's entre múltiples rols ens permet entendre a l'altre, i entenent l'altre també ens entenem a nosaltres. Moure'ns és la qüestió. Volem moure el cos, pensar des del cos i transformar així l'espai d'aprenentatge. Volem trencar amb els guions definits a priori perquè això ja ho coneixem: són les cadires quietes i les aules estàtiques; les volem sacsejar, per trobar noves fórmules que ens permetin descobrir nous resultats (o re-descobrir-ne molts d'altres).

Aula performativa comença, doncs, amb un interrogant: Podem construir coneixement de manera activa i col·lectiva, des d'una consciència del cos que superi la normativitat de l'aula?

L'any 1962 es va publicar pòstumament l'obra *How to Do Things with Words* (Com fer coses amb paraules) del filòsof britànic John L. Austin. Aquest treball culminava la seva teoria sobre els actes de parla, en la qual Austin diferenciava dos tipus d'enunciats: els constatatius, que utilitzem per descriure determinades coses i per tant són merament descriptius, i els performatius, mitjançant els quals es realitza un acte, es duu a terme l'acció que descriu.

Performar l'aula vol dir construir-la com nosaltres volem. Tu, jo i els altres, tots (nosaltres). Però el "nosaltres" sempre apunta a una tensió i és el resultat d'una pràctica, d'un procés en el temps. En un moment on sembla que tot allò "diferent" ens espanta, volem sumar des de les diferències, des de la incertesa, des del no saber.

En aquest sentit, Aula performativa és un repte: professor(e)s, artistes, mediador(e)s i alumnes han de construir junt(e)s una relació, han d'aprendre plegats i plegades. Perquè 'performatiu' és justament això: allò que pel sol fet de ser anunciat ja és. Pel simple fet de creure-nos-ho, així acaba passant, per això en diem [a u l a P E R F O R M A T I V A], perquè ho volem fer realitat. Volem aprendre des de la pràctica, des del procés. Perquè la pràctica artística, en el creuament amb la pràctica educativa, té la capacitat d'imaginar noves maneres d'estar junt(e)s, possibilitant que un marc comú emergeixi, desbordi l'aula i pugui afectar a la resta de la comunitat educativa.

TEXT D'OBSERVACIÓ SOBRE EL TREBALL A L'AULA DURANT EL PRIMER TRIMESTRE AMB BÁRBARA VAN HOESTENBERGHE

“La Bárbara sovint arribava a l'aula carregada d'objectes, molts d'aquests no sabiem dir d'entrada per a què servien o per a què els volíem dins de l'aula. Però era durant les sessions quan ens sorprenia ensenyant-nos, per exemple, que amb un tub (segurament aconseguit dins d'alguna obra d'un edifici) podem obtenir un so molt relaxant si el fem girar a un ritme continu, o bé quan descobriem que calculant les pulsacions del nostre cor amb un cronòmetre podem trobar els beat per minute d'una cançó. Aquest ha estat el plat fort de l'Aula Performativa del primer trimestre a l'IES Montjuïc: hem après a descobrir i apreciar qualsevol so que ens envolta. Per a la Bárbara tot era absolutament útil per a crear ritmes i melodies que posteriorment utilitzariem per a moure el nostre cos. I poc a poc, després de moments d'incertesa però també molts moments de diversió, hem anat descobrint aquest món fascinant dels sons, descobrint-ne de nous però també aprenent-ne a escoltar molts que sovint ens passen desapercebuts.

L'Imma, professora de l'institut i també músic, ens ha acompanyat durant tot el procés, a vegades amb el so del piano, d'altres amb frases fetes pronunciades amb ritmes diferents, o ensenyant-nos com treballar la pròpia veu. Nosaltres també aportàvem sorpreses al procés, proposàvem ritmes o cançons que ens agraden, idees, inquietuds, afegint així més material per explorar i construir junt(e)s.

Però no s'acaba aquí aquest procés de descoberta! Els sons prenen encara més sentit al acompanyar-los amb diferents moviments del nostre cos. La proposta que ens va plantejar la Barbara des de la primera sessió va ser la de crear un recurs que després del seu pas per les aules el poguessim seguir utilitzant sempre que ho volguessim o ho necessitessim, si estem nerviosos, cansats, desconcentrats... i és per això que durant totes aquestes sessions hem anat explorant sons i moviments relacionats amb la CALMA, la CONCENTRACIÓ i l'ATENCIÓ.”

SANDRA ARTERO, estudiant en pràctiques al Graner

Després de 12 sessions d'exploració i construcció, CONACA ESTAY ha pres forma: una suma de sons i moviments construïts des de l'experimentació i l'aprenentatge en equip.

CONACA Estay és un procés d'experimentació a través de sons i moviments fet dins de les aules de l'IES Montjuïc i vehiculat pels i les alumnes de 1r i 2n d'ESO, per la professora Imma Solé i per l'artista Barbara Van Hoestenberghe.

Junt(e)s hem buscat com treballar la CONCENTRACIÓ, l'ATENCIÓ i la CALMA a través del nostre propi cos. El resultat del procés ens ha semblat un recurs molt útil per a tenir sempre a mà i és per això que ho hem compartit a web pel seu ús col·lectiu.

CONCENTRACIÓ

centrar-te, equilibrar
cos i ment, per
estudiar millor

respiració, pit, lateralitat, equilibris, ganxo de cook

ATENCIÓ

escoltar, connectar
amb els altres sense
perdre la connexió
amb tu mateix(a)

ulls , cervicals, respiració, mans, peus, cintura

CALMA

controlar els
nervis, combatre
l'estrès, preparar-te
per una presentació

cervicals, espatlles, punys, columna vertebral, cor, pit, cap

Per què creiem que pot ser útil?

Com a alumnes i com a professor(e)s sabem que a dins de les aules existeixen moments de tot. És per aquest motiu que CONACA Estay ha estat creat pensant en tots aquells moments que poden generar tensió dins de l'aula: quan ens costa concentrar-nos, quan no estem del tot atent(e)s, quan estem molt esverats... en tots aquests casos CONACA Estay pot ser un moment per parar i tornar a començar, un moment per renovar-nos, i segons la seqüència que triem estar més concentrades, més atent(e)s i/o més relaxats.

Com funciona?

Estant dins de l'aula, qualsevol persona que ho cregui oportú i en el moment que més ho desitgi pot activar CONACA Estay, cal només que ho proposi al grup i segueixi els següents passos:

- Triar quina de les tres seqüències es vol fer: **CONCENTRACIÓ, ATENCIÓ, CALMA**
- Posar-nos tot(e)s dret(e)s i preparats i preparades per moure el cos.
- Activar l'àudio de la seqüència (us podeu descarregar els audios [AQUÍ](#))
- Escoltant la veu que acompanya l'àudio anar seguint amb el cos tots els moviments que ens indiqui la veu.
- Ara que estem molt millor, ja podem seguir amb la tasca que estavem fent abans d'activar CONACA Estay

Escolta els àudios i descarrega't CONACA ESTAY: <http://bit.ly/conacaestay>

TEXT D'OBSERVACIÓ SOBRE EL TREBALL A L'AULA DURANT EL SEGON I TERCER TRIMESTRES AMB MARIONA NAUDIN

"Tot comença amb un rectangle dibuixat al terra.

La Mariona arriba el primer dia, i sense dir res delimita l'espai amb aquest rectangle mentre juguen distrets dispersats pel gimnàs.

Poc a poc comencen a adonar-se'n: la Mariona és una nova cara per a elles i ells. S'aturen, observen i per uns moments fan silenci, estan atents i atentes, la novetat i l'acció silenciosa els manté expectants.

Es trenca el silenci: la Mariona els demana que ocupin l'espai que hi ha dins del rectangle, i així comença tot, així comencen unes sessions on l'espai delimitat és el puntal de seguretat d'una reconstrucció dels cossos. I és aquí on la Mariona incideix i aprofunditza, a cada sessió s'esforça perquè aquests cossos es trobin, s'activin, s'autoconeixin i perdin vergonyes, s'apropin entre sí i s'escoltin, es visquin. La massa que camina dins del rectangle ara està guiada per un nou paràmetre: quan algú s'atura la resta ha de parar, d'aquí s'intueix un treball d'escolta entre el grup.

Qui observa silenciosament des de fora veu com dia a dia aquests cossos es transformen, es reciclen, cada dia estan més vius. El rectangle que delimita l'espai segueix allà des del primer dia però cada cop els seus límits son menys accentuats, més difusos. Això vol dir que anem per bon camí? Segurament sí."

SANDRA ARTERO, estudiant en pràctiques al Graner

VÍDEO DE LA VISITA DE BETEVÉ A L'AULA PERFORMATIVA:

<https://beteve.cat/la-familia-barris/institut-montjuic/>

MANUAL PER PENSAR JUNTS (Participació en la mostra oberta “En Trànsit”, mostra de projectes de creació de l’Institut Montjuïc - 5 de juny de 2019)

“El que veureu durant aquesta mitja hora llarga no és un espectacle, tampoc una obra acabada. És quelcom que podria arribar a ser, un embrió, un manual, una sèrie de pràctiques comunes que hem après i exercitat durant quatre mesos i mig. Al principi no sabíem fer un cercle, ara ja sí. Tampoc sabíem on era la nostra pelvis ni el nostre coxis, i molt menys el del company del costat. Durant aquests mesos hem après a treballar juntes (una mica) i a conèixe’ns (també una mica) millor a nosaltres mateixes i a la resta. Ara us presentem aquest Manual per a pensar junts, perquè pensar és moure’s i moure’s és emoció.”

Joves creadors: Pol Abad, Nadia Alcario, Miguel Cañadas, Berta Collado, Lamin Fatty, Marc Font, Carl Gian Fordan, Darío García, Maikel Garzón, Natalia Giménez, Inés Gómez, Natalia Filomena Guzmán, Fatima Zohra Larossi, Alejandro Martínez, Keiska Gabriela Meneses, Xavier Moya, Aitana Navarro, Marc Pereira, Irene Puri, Sara Rojas i Yara Santos.

Creadora: Mariona Naudin

Professorat: Imma Solé

CLIP “MANUAL PER PENSAR JUNTS”: <https://vimeo.com/350294953>

EN TRÀNSIT

Mostra conjunta de projectes de creació a l'Institut Montjuïc

5 de juny de 17:30 a 19h // entrada lliure

En trànsit

L'institut Montjuïc és un entramat de persones d'edats diferents que es relacionen, conviuen i es mouen. Res és estàtic quan som dins l'edifici: transitem passadissos, aules, experiències... també una edat,

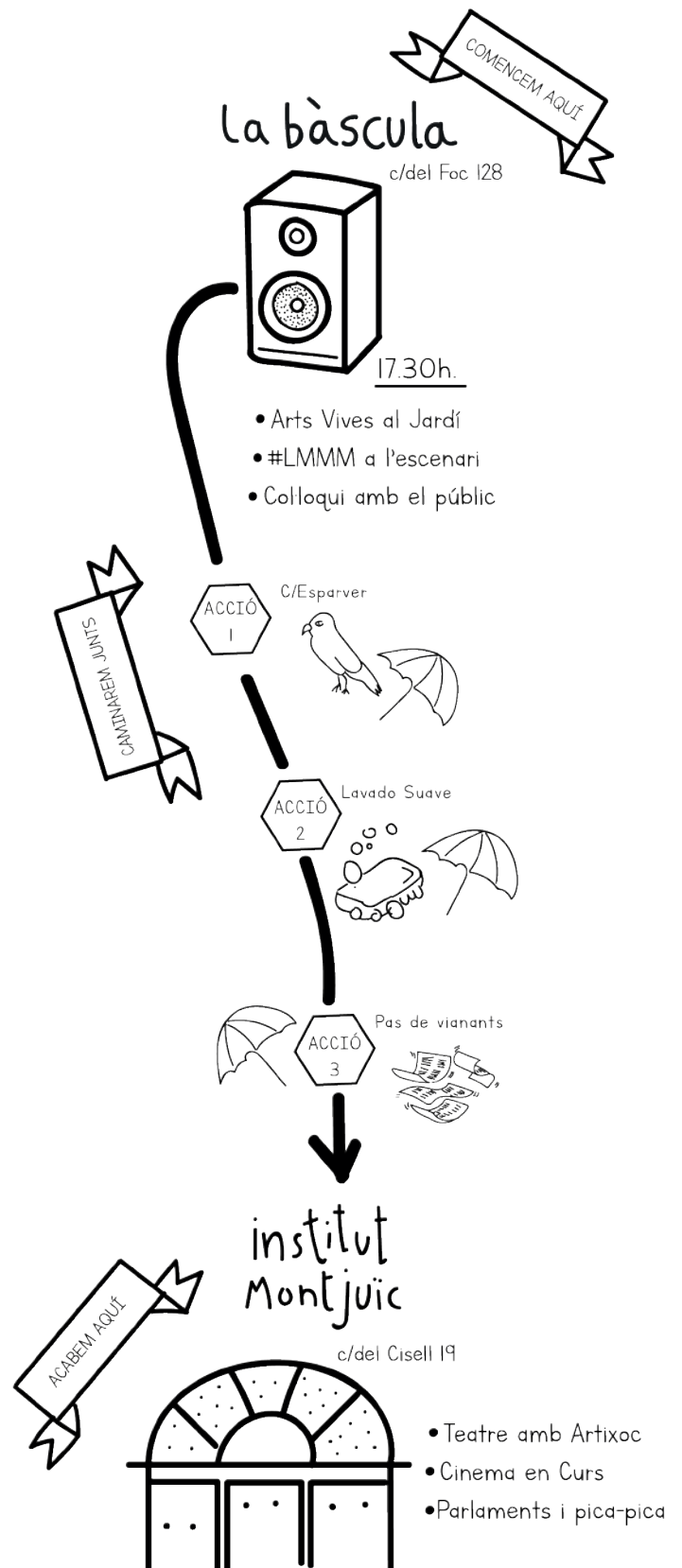
els joves es mouen per la seva adolescència.

Avui anirem d'un lloc a un l'altre, de l'Espai Jove La Bàscula, al nostre centre. Passarem pel carrer, per sota de balcons, creuarem semàfors. Sentirem. El trajecte tindrà en sí mateix un sentit

i insertarem això al barri

I de tot aquest trànsit, en quedarà una acció: efímera, col·lectiva i valuosa, una acció cultural que les persones més joves que ara estan a l'institut brinden generosament a la seva gent.

avui.

6. “FORA DE CLASSE” CURS D’ESTIU PER A PROFESSORAT SOBRE PEDAGOGIES I PRÀCTIQUES CORPORALS

Adreçat a professorat de primària, secundària i batxillerat del barri de La Marina.

Quins són els coneixements que existeixen dins i fora de l’aula? Es situen tots al mateix nivell? Què passa amb allò que no es diu? Com podem in-corporar els sabers col·lectius i corporals dins l’espai normativitzat de l’Educació? Com passar de les arts com a contingut a la pràctica artística com a metodologia?

Al seu llibre sobre filosofia de guerrilla, Marina Garcés escriu: “Fora de classe sembla que només hi hagi espai per al càstig o la fugida, els passadissos silenciosos i foscos on passen l’estona els castigats, o el sol i les aventures amb què somien els qui passen el dia tancats a les aules. Però fora de classe hi ha també tot allò que ha quedat per pensar, els anhels i els compromisos dels sabers que no poden ser capturats ni per l’acadèmia ni per cap altra forma de monopolitzar el coneixement.”

Treballar fora de classe implica trencar amb les estructures clàssiques d’aprenentatge (aula, alumnes, “profe”, estudiar, examen, aprovat, suspès). Per escapar de la idea que l’educació s’ha deslligat de l’experiència, Fora de classe es proposa com un lloc de trobada entre creadors i docents on experimentar i pensar juntes, un espai per prendre decisions col·lectives i, potser, transformar el que ja no ens serveix. Volem repensar l’aula i obrir-la a l’aprenentatge d’allò inesperat per desbordar-la, sortir de la seva domesticació i arribar a llocs que encara no coneixem. Per això, sortirem al carrer i al barri per explorar les relacions entre pedagogia i espai públic, com a llocs no normativitzats on redescobrir altres aprenentatges.

En un moment en què les pràctiques educatives semblen amenaçades per la productivitat, volem pensar en els laboratoris pedagògics com a espais de llibertat i de trobada amb l’altre, on l’educació pot actuar amb finalitats diferents a l’acumulació de coneixement. Fora de classe vol explorar altres educacions possibles construïdes a partir de l’escolta del context, la imaginació que emergeix de l’avorriment i l’atenció al cos.

De l’1 al 4 de juliol, de 10-14h al El Graner

Sessió 1: El cos és el lloc de l'experiència. A càrrec d'AIMAR PÉREZ GALÍ

Si d'una cosa en podem estar segures és de que tenim un cos, i el lloc on adquirim l'experiència és en aquest cos que no deixa de ser dinàmic i en un procés de canvi constant. L'educació actual s'ocupa amb molt bons resultats de descorporalitzar el procés d'ensenyança i aprenentatge. Com podem retornar al cos a l'aula? Com podem recuperar la nostra principal eina, el cos, com a lloc de l'experiència? La dansa, com a llenguatge del cos, ens permet encarnar el coneixement i ajudar-nos a integrar-lo i a donar-li un sentit pràctic. Matemàtiques, llengua, física, biologia, filosofia, ètica... totes les assignatures, o àrees de coneixement, tenen un lloc comú on s'integren i es complementen: el cos. En aquest taller proposaré alguns exercicis pràctics i senzills per pensar com introduir el cos a l'aula, o més ben dit, no ignorar-lo.

BIOGRAFIA Desenvolupa la seva pràctica artística en el camp de la dansa com a ballarí, coreògraf, investigador, pedagog i escriptor. Entén la dansa com un discurs encarnat i com una eina de transformació crítica. Graduat com a intèrpret per l'Escola Superior d'Arts d'Amsterdam, té un màster en Teoria Crítica i Museologia per la UAB/MACBA. Des del 2014 forma part de l'equip docent del Conservatori Superior de Dansa de l'Institut del Teatre de Barcelona i durant el pròxim curs 19/20 entrarà a formar part de l'equip directiu del CSD al capdavant de l'àrea de Pedagogia.

Sessió 2: No perdem el temps. A càrrec de SONIA GÓMEZ

No fer res no és perdre el temps. En realitat vol dir : sortir-se dels marcs normatius i del treball productiu. Escoltar, mirar-se, tocar-se, ballar, parlar, asseure's, tirar-se al terra, estar callats o mirar per la finestra, són accions del "no fer res" que volem recuperar per a imaginar noves formes d'habitar les relacions. No fer res s'ha associat a l'avorriment com a sentiment d'apatia i d'indiferència. Viscut com a experiència negativa, s'ha considerat tradicionalment la necessitat d'erradicar-lo del context d'aprenentatge. Però poder i saber avorrir-se és essencial perquè afavoreix la introspecció, estimulant la imaginació i la 'atenció involuntària'. En aquesta sessió us convidem a treballar amb les condicions de possibilitat que permetin introduir nous temps i espais de pausa, espera i reflexió, a partir de la relació entre cos i pedagogia, més enllà de la pressa, els horaris i la domesticació de l'aula.

BIOGRAFIA Vaig estudiar Dansa i Coreografia Contemporània a l'Institut del Teatre de Barcelona i P.A.R.T.S Brussel·les. Des de 2004 creo els meus propis espectacles. M'han atorgat diferents premis: Premi FAD 2007 Sebastià Gasch // Premi 2010 al Saló més Innovador de la gira per 'The Experiences with a stranger' en la Fira Internacional d'Osca // Premi Delfí Colomer 2017 Esmert Especial per a A Vore // Premi 2018 Millor Espectacle de Dansa Premis Butaca per 'A vore'. Les meves estratègies performatives des del 2004 són: donar-me a conèixer, fer-me entendre, afermar la meva posició, deixar-me portar, saltar algun obstacle, forçar la situació, superar la meva pròpia marca, notar el rubor, insistir, provar, provocar, buscar l'equilibri, intentar-ho de nou, tancar els ulls, errar, caure, fondre'm i surar.

Sessió 3: Una invitació al moviment no domesticat. A càrrec de SERGI FAUSTINO

Cada cos té una manera de moure's única i irrepètible. La qualitat de moviment és com l'empremta dactilar, o millor encara, com una mostra d'ADN, que conté informació de la història personal d'aquest cos, una història personal que parafrasejant a Cristóbal Pera: "(...) narra el desenvolupament, a través del temps, de la conducta d'aquest cos, de les seves lluites per sobreviure; l'espai corporal conté aquesta història, la recorda en la seva memòria, la suporta, la fa visible en les seves cicatrius, petjades de la història viscuda." Des d'aquest punt de vista, qualsevol intent d'uniformitzar el moviment és un intent d'esborrar la personalitat de cada cos i, per tant de cada persona. Suposo que aquesta reflexió ressonarà d'alguna manera al cap d'una persona que es dedica a l'ensenyament... Així que la proposta buscarà reflexionar sobre la domesticació dels cossos a la institució escola, experimentar amb el cos de cadascú i fer-lo servir, des del moviment, per escoltar si ens proposa una altra mirada sobre allò que ens envolta.

BIOGRAFIA Fa dos minuts estava en una posició gairebé igual a la d'ara. Fa dues hores estava corrent pel bosc. Fa dos dies em preguntava com podria treballar amb la imatge des del cos i com podria investigar sobre el tema des de la pràctica. de fet encara m'ho estic preguntant. fa dues setmanes vaig fer 4 hores de carreteres de corbes amb la moto i va ser increïble però si ho hagués d'explicar, no sabria com fer-ho. Fa dos anys vaig tornar a fer el meu primer espectacle "NUTRITIVO" i el meu fill estava al públic. Fa vint anys estava treballant a una clínica de gent gran com a auxiliar d'infermeria i encara no havia començat a ballar. Fa trenta anys estava intentant resoldre el cub de rubik, cosa que no vaig aconseguir. Fa quaranta anys tenia 6 anys. avui és 2 de juny de 2019.

Sessió 4: Transferències. A càrrec de FERNANDO GANDASEGUI

En qualsevol procés de transmissió es produeix una apropiació i una subversió del que s'ha viscut i rebut. En aquest sentit, el curs no pretén oferir receptes sinó partir d'una pràctica artística per transformar-la i retornar-la, d'una altra manera, a l'aula. Per això necessitem passar un temps juntes, per reflexionar sobre els processos de creació i la potencialitat d'introduir els sabers corporals als espais tradicionals d'aprenentatge. Si bé durant les tres primeres sessions drem a terme una sèrie d'exercicis, accions i diàlegs proposats per cada artista convidat, en aquesta última ens centrarem en una reflexió i debat sobre la inserció d'estratègies i metodologies artístiques a l'aula, des d'una escolta i posada en comú entre iguals. L'objectiu serà adquirir les eines necessàries per traslladar a l'aula les experiències viscudes des del cos, reapropiant-nos de les propostes dels i les creadores per aplicar-les a la singularitat de cada centre o grup classe. Treballarem col·lectivament per mapejar els reptes de futur i, potser, descobrir xarxes de relació desconegudes entre nosaltres

BIOGRAFIA Fernando Gandasegui es passeja entre la creació, la crítica i el comissariat en el camp obert de les arts vives. Actualment és un dels coordinadors de Teatron, plataforma o lliure comunitat escènica online. Ha format part de l'equip de direcció de Teatro Pradillo a Madrid, del col·lectiu PLAYdramaturgia i ha treballat a La Casa Encendida, CA2M, el Centro Cultural de España en La Paz, el Festival TNT, Artium o La Caldera. Durant el passat Festival Sàlmon 2019, va formar part de l'equip de formadors del curs per a professorat Bar Yola. Un programa sobre pedagogies i arts en viu.

Objectius

- Adquirir eines per comprendre millor els sabers del cos
- Treballar amb els llenguatges de la dansa i el moviment per acostar-nos a les arts vives com a espectadors sensibles i conscients
- Descobrir en els processos artístics dels creadors contemporanis noves metodologies per incorporar a l'aula
- Dissenyar material pedagògic a partir de la transferència d'experiències viscudes
- Establir relacions entre iguals per compartir pràctiques docents
- Enfortir la xarxa de relacions del professorat del barri de La Marina

**TEXT D'IMMA SOLÉ, DOCENT A L'INSTITUT MONTJUÏC
(VALORACIÓ A PARTIR DE LA SEVA EXPERIÈNCIA EN DIFERENTS PROJECTES EDUCATIUS
VINCULATS AL GRANER DURANT EL CURS 18-19)**

HACE TIEMPO QUE LO ESPERABA

"Aria da Capo", variaciones Golberg. ¡BACH! Así empieza mi relación con Bar Yola y el programa sobre pedagogía y artes vivas. Desde fuera ya han logrado captar mi atención con la melodía hipnótica del piano interpretada por Glenn Gould. ¡Vaya diana!! ¡Una de mis piezas preferidas! Todo esto antes de empezar y conocer a Fer, Javi y María.

En unas horas tengo un glosario de términos en mis manos y una lista enorme de artistas con los que vale la pena familiarizarse.

Site-specific	Reenacment	
Lo personal	Extrañamiento	Gesto
Lo extraordinario	La emoción	Desexperiencia
Lo real	Sentido del humor/ engaño	

Dios mío! ¿ qué es todo esto?

Veronique Doisneau, Playdramaturgia, Cris Blanco, Julius von Bismarck, el Conde de Torrefiel... Festival Sálmon, el Graner, Fabra i Coats, La Caldera... y muchos espacios más de creación que a partir de este momento serán lugares muy asiduos para mi.

Empiezo a frecuentar y participar en performances, espectáculos diferentes cómo dicen mis alumnos, que antes ni existían en mi agenda. Muchas veces salgo sin entender demasiado o mejor dicho nada pero siempre con la misma necesidad... esas obras abstractas, esas acciones extrañas me hacen pensar mucho... A veces a ratos, otras días enteros.

Desde hace dos cursos participo de los proyectos artísticos del Instituto Montjuic. Ubicado en el barrio de la Zona Franca de Barcelona, el único barrio donde hasta este curso aun no llegaba el metro. Soy profe de música, bueno ésa dicen que es mi especialidad pero desde chiquita mi familia me dice que soy una payasa, una narradora de historias, una niña, una adolescente y una adulta que le gusta hacer volar la imaginación e inventar relatos orales. Y siempre la mismas preguntas... ¿Por qué no puedes llevar a tu día a día, a tu trabajo, a tu especialidad otras muchas cosas que te interesan? ¿Por qué no hacer una performance mientras hablamos de acústica, Cervantes o ecuaciones?

Y ante estos interrogantes que hace años que me rondan ahora lo he visto claro, he decidido ser profe de todo, he querido introducir algo nuevo en mi aula, en el centro, en el barrio, en mi vida. las artes vivas, ¡ahora sí! Y me acompañan de una manera consciente, forman parte de mi.

Este curso mis alumnos y yo hemos cambiado, algo nos ha transformado la mirada, la forma de crear vínculos, la manera de entrar al instituto, ahora somos más críticos, menos pudorosos, nos hemos enfrentado a nuestros fantasmas, somos más fuertes, hemos crecido como personas y lo más importante estamos más presentes.

El juego se ha convertido en nuestro compañero.

Nuestro día a día es el mismo, lloramos, nos enfadamos, nos desanimamos, reímos , pero creo que nuestra actitud es otra. Las familias nos han acompañado a ver funciones fuera del horario lectivo, los vínculos se han hecho más sólidos, de alguna manera nuestra pequeña comunidad educativa se ha reforzado.

En las funciones siempre tengo algún alumno que en la mitad del espectáculo me susurra al oído: " ¡Profel! ¿dónde nos has traído?", "¡Profel no entendiendo nada! " mi respuesta es un sssshhh! luego lo comentamos y acto seguido se me dibuja una sonrisa.

Hace tiempo que lo esperaba, hace tiempo que necesitaba encontrar espacios, lugares para reflexionar, escuchar y aprender, poner orden a todas esas ideas que de manera caótica, intuitiva e inconsciente he ido haciendo a lo largo de muchos años. Ahora están un poco más estructuradas, más argumentadas y no tengo la sensación de hacerlo sola.

Este final de curso leía unas valoraciones del proyecto de Artes Vivas de los alumnos de 1º y 2º de ESO. Carl, un alumno introvertido, discreto y me atrevería a decir invisible para sus compañeros escribió esto:

"... durante este curso en artes vivas he luchado contra mis miedos, he plantado cara a mi vergüenza , ahora soy más libre".

Inmóvil con la hoja entre mis manos temblorosas, en silencio, me emocioné.

IMMA SOLÉ, DOCENT A L'INSTITUT MONTJUÏC

7 - INDICADORS CAIXA D'EINES

FORMACIÓ DOCENT

FORMACIÓ / ESCOLA	SESSIÓ	Nº ASSISTENTS	FORMADOR/A
EMB El Cotxet	08/11/18	9	Gemma Palet
	16/01/19	9	Gemma Palet
	14/03/19	9	Gemma Palet
	27/06/19	9	Gemma Palet
EMB Niu d'infants	27/11/18	8	Gemma Palet
	27/06/19	8	Gemma Palet
EMB Collserola	20/6/19	8	Gemma Palet
	27/06/19	6	Gemma Palet
Escola SEAT	18/10/18	2	Gemma Palet
	29/10/18	5	Gemma Palet
	15/12/18	7	Gemma Palet
	19/02/19	7	Gemma Palet
	19/03/19	7	Gemma Palet
	21/05/19	7	Gemma Palet
Escola Bàrkeno	13/02/19	2	Gemma Palet
	07/03/19	7	Gemma Palet
	13/03/19	7	Gemma Palet
Curs <i>Fora de classe</i>	1/7/19	12	Aimar Pérez Galí
Curs <i>Fora de classe</i>	2/7/19	14	Sonia Gómez
Curs <i>Fora de classe</i>	3/7/19	14	Sergi Faustino
Curs <i>Fora de classe</i>	4/7/19	13	Fernando Gandasegui

TOTAL	45
--------------	-----------

TALLERS FAMILIARS

CENTRE EDUCATIU	EDAT	DIA	Nº ASSISTENTS	CIA.
EBM Collserola + Niu d'infants	0 a 2 anys	25/5/19	37	Big Bouncers
EBM El Cotxet	0 a 2 anys	26/5/19	15	Big Bouncers
EBM Collserola + Niu d'infants	0 a 2 anys	1/6/19	22	Big Bouncers
EBM El Cotxet	0 a 2 anys	9/6/19	20	Big Bouncers
Espai Familiar Casa dels Colors	0 a 3 anys	12 i 13/6/19 (4 sessions)	20	Big Bouncers

TOTAL	114
--------------	------------

EXPERIÈNCIES ARTÍSTIQUES A L'AULA

CENTRE EDUCATIU	EDAT	DIA	Nº ASSISTENTS	CIA.
EBM El Cotxet	2-3 anys	27/5/19 (2 sessions)	50	Big Bouncers
EBM Collserola	2-3 anys	3/6/19 (2 sessions)	50	Big Bouncers
EMB Niu d'infants	2-3 anys	17 i 19/6/19 (3 sessions)	75	Big Bouncers
Escola SEAT	3 a 6 anys	3 sessions	25	Gemma Palet
Escola Bàrkeno	3 a 10 anys	3 sessions	20	Sònia Gómez
	10 a 12 anys	26/4/19	50	Laila Tafur
Institut Montjuïc	12 a 14 anys	12 sessions	22	Bárbara von Hoestenbhergue
		15 sessions	22	Mariona Naudin

TOTAL	314
--------------	------------

ESPECTACLES INFANTILS

ESCOLA	CURS	DIA	Nº ASSISTENTS	ESPECTACLE	CIA.
Escola SEAT	P3 P4 P5	11/2/19	90	JUNGLA	Big Bouncers
Escola Enric Granados	P3 P4 P5	11/2/19	40	JUNGLA	Big Bouncers
EBM El Cotxet	P2	11/2/19	30	JUNGLA	Big Bouncers

TOTAL	160
--------------	------------

Caixa d'eines curs 18-19

memòria d'accions